

TjänsteskrivelseDatum:
2026-05-20Diarienummer:
AMN-2026-00203Handläggare:
Walaa Tammela

Vräkningsförebyggande arbete

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Boendeenheterna inom socialförvaltningen i Uppsala kommun arbetar med olika insatser för personer i utsatta situationer, såsom vräkningsförebyggande arbete, uppsökande stöd, tillfälliga boenden och bostadssociala kontrakt. Arbetet syftar till att stärka individers möjligheter till en stabil boendesituation och sker i samverkan med andra aktörer. I detta ingår även ett nära samarbete med Socialtjänst - ekonomiskt bistånd, där ärenden samordnas och insatser planeras gemensamt för att hantera hyresskulder och förebygga avhysningar.

Antalet inkomna underrättelser om vräkning ökade mellan 2022 och 2024, för att därefter minska under 2025. Ekonomiska orsaker utgör den största andelen av ärendena. Antalet verkställda avhysningar är lägre än antalet underrättelser. **(bilaga 1)**

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

Boendeenheterna inom socialförvaltningen i Uppsala kommun arbetar med olika insatser för personer i utsatta situationer, såsom vräkningsförebyggande arbete, uppsökande stöd, tillfälliga boenden och bostadssociala kontrakt. Arbetet syftar till att stärka individers möjligheter till en stabil boendesituation och sker i samverkan med andra aktörer. I detta ingår även ett nära samarbete med Socialtjänst - ekonomiskt

bistånd, där ärenden samordnas och insatser planeras gemensamt för att hantera hyresskulder och förebygga avhysningar.

Statistik visar att antalet inkomna underrättelser om vräkning ökade mellan 2022 och 2024, för att därefter minska under 2025. Ekonomiska orsaker utgör den största andelen av ärendena. Antalet verkställda avhysningar är lägre än antalet underrättelser.

Samarbetet mellan boendeenheten och Socialtjänst - ekonomiskt bistånd sker löpande i ärenden där det finns risk för avhysning eller förekomst av hyresskulder. Ärenden förmedlas mellan verksamheterna, och insatser planeras gemensamt utifrån den enskildes behov. Genom tidig kontakt, utredning och samordnade åtgärder skapas förutsättningar för att förebygga vräkningar, hantera skulder och bidra till en mer stabil boendesituation.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 20 maj 2026.
- Bilaga 1, Vräkningsförebyggande arbete.

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Bilaga 1

Handläggare:
Angela Boethius, Walaa Tammela

Vräkningsförebyggande arbete

Boendeenheterna inom socialförvaltningen i Uppsala kommun arbetar med olika former av stöd kopplat till boende, såsom vräkningsförebyggande insatser, tillfälligt boende, bostad först samt bostadssociala kontrakt. Verksamheten omfattar både mottagnings- och utredningsfunktioner samt stöd till personer med svårigheter att få eller behålla bostad.

Vräkningsförebyggande

Det vräkningsförebyggande arbetet syftar till att i ett tidigt skede identifiera och stödja personer som riskerar att förlora sin bostad och verka för att förhindra avhysning genom tät samverkan med den enskilde och hyresvärd samt övriga relevanta aktörer. Vräkningsförebyggarna kan även förmedla kontakt med skuldrådgivning eller socialtjänsten för ansökan om ekonomiskt bistånd.

I rollen ingår även att samverka med andra aktörer, exempelvis socialtjänst, psykiatri, budget- och skuldrådgivning, hyresvärdar, civila samhället, Kronofogden och överförmyndarförvaltningen för att gemensamt hitta lösningar som motverkar uppsägning och avhysning. Särskilt fokus läggs på barnfamiljer, personer med psykisk ohälsa samt äldre, då dessa grupper ofta är särskilt sårbara.

Vid behov kan vräkningsförebyggare även närvara i samband med avhysning för att ge stöd till den enskilde och säkerställa samordning av fortsatta insatser. Målet är i första hand att förhindra vräkningar, men även att mildra konsekvenserna för de hushåll som trots insatser förlorar sin bostad.

Uppsökande arbete

Det uppsökande arbetet riktar sig till personer i utsatta livssituationer och erbjuder praktiskt och individuellt anpassat stöd för att motverka hemlöshet och bostadsförlust. Insatsen, som startades i maj 2025, fungerar som en brygga mellan den enskilde och olika myndigheter.

Arbetet innebär konkret hjälp i kontakter med exempelvis socialtjänst, hälso- och sjukvård och andra samhällsaktörer samt stöd i att navigera i myndighetsprocesser.

Målet är att stärka individens förutsättningar till en stabil boendesituation och minska risken för vräkning genom tidiga, samordnade och praktiskt inriktade insatser.

Tillfälligt boende (Nödprövning)

Tillfälligt boende kan beviljas efter en nödprövning för personer som saknar möjlighet att ordna en sovplats för natten. Insatsen avser kortvarigt bistånd, exempelvis i form av vandrarhem, sovsal eller lägenhetshotell, för personer som bedöms klara boendet utan stöd av personal. Kontinuerlig uppföljning och bedömning av rätten till fortsatt bistånd genomförs.

Alla möjligheter ska ha uttömts innan rätt till bistånd kan bli aktuellt. Det innebär att den enskilde i första hand hänvisas till sitt privata nätverk alternativt egna medel för att undvika en akut nödsituation. De situationer där socialtjänsten har en skyldighet att bevilja bistånd till tillfälligt boende är då den enskilde är bostadslös och inte har möjlighet att på något sätt ordna en sovplats för natten.

Jourlägenhet

Jourbostad kan för barnfamiljer vara en kortvarig insats för att slussas ut från utrednings-, vård- eller behandlingsinsatser och för att möjliggöra stödinsatser i hemmet. Jourbostäder kan även nyttjas i andra särskilda fall om de bedöms lämpligare än annat tillfälligt boende.

Bostadssociala insatser

Beslut om bostadssociala insatser fattas efter en individuell prövning. För att bistånd ska beviljas krävs att den enskilde är bostadslös, har särskilda svårigheter att själv ordna boende, har uttömt alla möjligheter samt bedöms klara ett eget boende, eventuellt med stöd.

För personer med egen försörjning och utan skulder krävs i regel omfattande svårigheter, exempelvis kognitiva eller sociala, för att bistånd ska bli aktuellt. Det ska även finnas starka skäl till att inte hänvisa till boende i annan kommun. Den enskildes egen önskan att till exempel bo i nära anslutning till familj, vänner eller sjukvården i Uppsala är inte skäl att beviljas bistånd till boende. Faktorer som språksvårigheter, låg inkomst eller nedsatt allmäntillstånd är i sig normalt inte tillräckliga skäl för att beviljas bistånd till bostadssocialt kontrakt.

I dagsläget finns cirka 370 pågående bostadssociala kontrakt. I genomsnitt avslutas cirka sju kontrakt per månad, varav omkring två övergår till eget kontrakt. Årligen sker även cirka 15–20 omflyttningar till följd av avsaknad av besittningsrätt. Detta visar på ett kontinuerligt flöde och behov av noggrann uppföljning.

Statistik över underrättelser och avhysningar

Antalet vräkningsärenden ökade mellan 2022 och 2024, från 1 697 till 1 968, men minskade sedan under 2025 till 1 609. Den vanligaste orsaken var ekonomiska problem, som stod för den största delen av underrättelserna varje år. Störningar och sanitära brister förekom också, men i betydligt mindre omfattning.

Antalet verkställda avhysningar var lägre än antalet inkomna underrättelser under hela perioden 2023–2025. År 2023 verkställdes 74 avhysningar, år 2024 53 och år 2025 72. Under samma period berördes mellan 12 och 18 barn per år.

Socialtjänst – Ekonomiskt bistånds arbete vid underrättelse om avhysning

När en underrättelse om risk för avhysning inkommer från hyresvärd, bostadsrättsförening eller Kronofogdemyndigheten tas den emot av Socialtjänst - ekonomiskt bistånd. Ärendet registreras och en kontroll görs om den enskilde redan är aktuell inom avdelningen. Om så är fallet kopplas underrättelsen till ansvarig handläggare. Ärendet överlämnas även till boendeenheten för vidare handläggning inom det vräkningsförebyggande arbetet.

Den enskilde kontaktas skyndsamt, vanligtvis genom brev och vid behov även per telefon, med information om situationen och uppmaning att ta kontakt. Syftet är att tidigt klargöra den enskildes situation och möjliggöra stödinsatser innan ärendet förvärras.

När barnfamiljer berörs av risk för avhysning görs i regel en orosanmälan skyndsamt. Även barnets boendesituation, till exempel möjlighet att vistas hos annan vårdnadshavare, beaktas.

I vissa fall kan hyreskostnad beviljas för att förhindra att barn riskerar att förlora sitt boende. Samtliga ärenden bedöms individuellt utifrån barnets bästa.

Ansökan om bistånd till hyresskuld

Vid ansökan om ekonomiskt bistånd till hyresskuld inleds en utredning. I denna ingår kontakter med exempelvis hyresvärd, inkassobolag och/eller Kronofogden.

Utredningen syftar till att klargöra:

- skuldens storlek och vilken period den avser
- om skulden är delgiven och sista dag för betalning
- orsakerna till att skulden har uppstått
- den enskildes nuvarande och kommande inkomster
- vilka åtgärder den enskilde själv har vidtagit, exempelvis kontakt med hyresvärd eller försök att upprätta en avbetalningsplan

I bedömningen vägs även in om den enskilde hade haft rätt till ekonomiskt bistånd när skulden uppstod.

Ekonomiskt bistånd till hyresskuld beviljas restriktivt och främst i syfte att förhindra att ett förstahandskontrakt går förlorat. För att bistånd ska beviljas krävs att det bedöms finnas förutsättningar för den enskilde att behålla bostaden på sikt.

Om bistånd beviljas ställs krav på en tydlig och hållbar plan framåt. Planeringen görs i samverkan med den enskilde och kan omfatta åtgärder som:

- införande av autogiro för hyresbetalningar
- stöd från budget- och skuldrådgivning
- ansökan om god man eller förvaltare
- förändrade utbetalningsrutiner,
- praktiskt stöd i att hantera ekonomi, till exempel genomgång av räkningar

Samverkan mellan ekonomiskt bistånd och boendeenheten är viktig genom hela processen. Målet är att säkerställa en långsiktigt hållbar boendesituation och minska risken för återkommande hyresskulder.

I de fall underrättelser inkommer avseende personer som inte är aktuella inom ekonomiskt bistånd informeras den enskilde om möjligheten att ansöka om stöd.